

Sedlář, Jaroslav

Přehled základních dat o životě a díle profesora Bohdana Laciny

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. F, Řada uměnovědná. 1973, vol. 22, iss. F17, pp. [187]-189

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/110587>

Access Date: 21. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

PŘEHLED ZÁKLADNÍCH DAT O ŽIVOTĚ A DÍLE
PROFESORA BOHDANA LACINY

Sestavil Jaroslav Sedlář

BOHDAN LACINA, malíř, grafik a sochař.

Narodil se 15. února 1912 ve Sněžném (Německém) na Moravě. 1925–1931 navštěvoval státní reálku v Novém Městě na Moravě. Kreslení ho tu učil Alois Podloucký. Zde vznikly rané ilustrace, mezi nimi i k Halasově básni Kohout plaší smrt, na základě čehož později vzniklo oboustranné přátelství. V letech 1932–1937 studoval kreslení a deskriptivní geometrii na Vysoké škole architektury v Praze u profesorů C. Boudy, O. Blažička a J. Sejpký. Zde vstoupil do studentské buňky Kostufry, aby se pak v roce 1945 stal členem KSČ. Po návštěvě výstavy Poesie 1932 poznal v Oseku Vincence Makovského. Karel Teige ho doporučil architektu Vaňkovi a nakladateli F. J. Müllerovi, který vydal roku 1936, u příležitosti 100. výročí úmrtí K. H. Máchy, jubilejní výtisk Máje s Lacinovými ilustracemi. Lacina vystavoval v D-37. Po odchodu z Prahy do Jevíčka na Moravě (v roce 1937), kde byl ustanoven prozatímním profesorem na reálném gymnasiu, zaujal kritický poměr k surrealismu. V Jevíčku se zabýval také plastikou a sblížil se tu se sochařem Kodetem. 1941 byl přeložen do Boskovic. Věnoval se pak knižní grafice, která se od roku 1943, kdy se poznal s Oldřichem Menhartem, který ho oficiálně uvedl do české knižní grafiky, stala neodmyslitelnou součástí jeho díla. Tehdy Lacina začal pracovat na cyklu mědirytin Ženy v rouškách, který dodatečně slovem doprovodil František Halas. V Boskovicích se formoval celý Lacinův budoucí program – jeho hlavy a tváře, ale i krajiny. Na jaře toho roku se oženil a jeho žena se přestěhovala do Brna, kde Lacina pomáhal zakládat skupinu Ra. Tehdy se trvale usadil v Brně. Od 1. dubna 1946 pracoval ve Výzkumném ústavu pedagogickém. V témže roce vystavil v Mansardě vedle obrazů a grafiky také sochy. V roce 1949 dokončil mědirytiny k Halasově Naší paní Boženě Němcové, aby postupně přešel ke grafice vůbec. Od roku 1954 byl členem SČSVU v Brně, kde v letech 1956–1958 vykonával funkci místopředsedy a od r. 1959 předsedy až do r. 1967. Od roku 1969–1970 byl členem přípravného výboru Svazu českých výtvarných umělců. Přednášel na Vysoké škole architektury při Technice v Brně a řídil cvičení z ornamentálního kreslení. V letech 1951–1952 vyučoval v oddělení užité malby na Vyšší škole uměleckého průmyslu, odkud se vrátil zpět do Výzkumného ústavu pedagogického a na čas přestal malovat. K malbě se vrátil teprve v letech 1957–1958, a to poté, co se stal odborným asistentem katedry výtvarné výchovy na Vyšší škole pedagogické v Brně, kterou vedl od roku 1959 až do roku 1962. Pak přešel na katedru dějin umění a výtvarné výchovy na filosofické fakultě UJEP v Brně, kde působil od roku 1963 jako docent a pak jako profesor (od roku 1967) až do 6. července 1971, kdy nečekaně zemřel. V letech 1964–1970 byl vedoucím katedry.

* * *

Samostatné výstavy

1946 Mansarda, Brno

1948 Topičův salón, Praha; Dům umění, Brno; Bratislavský umelecký kabinet

1963 Moravská galerie, Brno; Oblastní galerie, Olomouc; Dům umění, Ostrava; Aula SVVŠ, Nové Město na Moravě; Dům umění, Hodonín

1964–1965 Špálova galerie, Praha

1965 Galerie zámek u Opavy; Kabinet umění, Blansko

1967 Oblastní galerie, Olomouc

- 1968 Dům umění, Brno; Dům umění, České Budějovice; Banská Bystrica; Dům umělců, Bratislava
 1969 Galerie výtvarného umění, Havlíčkův Brod
 1969–1970 SVU Mánes, Praha

Výstavy skupiny Ra

- 1947 Skupina Ra, Dům umění, Brno
 1947 Skupina Ra, Topičův salón, Praha
 1947 Skupina Ra, Knihkupectví Svoboda, Hradec Králové
 1947 Skupina Ra, Umělecká Beseda, Mladá Boleslav
 1947 Skupina Ra, Csehszlovák szürrealisták, Budapešť

Účast na kolektivních výstavách (mimo výstav odbočky SČSVU v Brně)

- 1937 Výstava na chodbě divadla D-37, Praha
 1937 Výstava čs. avantgardy, DP, Praha
 1942 Podzimní salón, Brno
 1943 Poličský salón, Polička
 1944 Poličský salón, Polička
 1945 Výstava cenzurovaného umění, Dům umění, Brno
 1945 Konfrontace 2, Topičův salón, Praha
 1946 Výstava Bloku moravskoslezských výtvarníků, Dům umění, Brno
 1947 Generace Mánesa, SVU Mánes, Praha
 1947 Výstava Bloku moravskoslezských výtvarníků, Dům umění, Brno
 1951 Přehlídka čs. výtvarného umění, Jizdárna pražského hradu, Praha
 1955 10 let čs. grafiky, Praha
 1959 České moderní umění II, Dům umění, Brno
 1964 Imaginativní malířství 1930–1950, AJG, Hluboká nad Vltavou
 1965 Objekt, Špálova galerie, Praha
 1966 Nové cesty umění, Dům umění, Gottwaldov
 1966 Aktuální tendence českého umění (AICA), Mánes, Praha
 1966–1967 Brněnská bilance, Mánes, Praha
 1967 Brněnská bilance, Galerie umění, Karlovy Vary; Muzeum v Teplicích
 1967 Výstava výtvarníků jihomoravského kraje, Bratislava, Košice
 1967 Obraz 67, Moravská galerie, Brno
 1967 České umění XX. století (Ze sbírek středočeské galerie), Dům umění, Brno
 1968 300 malířů, sochařů a grafiků 5 generací k 50 letům republiky, Praha
 1968 50 let československého malířství 1918–1968, Bratislava, Hluboká nad Vltavou, Praha, Brno, Ostrava
 1969 Obraz 69, Moravská galerie, Brno
 1970 Skupina Q, Dům umění, Brno
 1970 Umění Moravy, Liptovský Mikuláš, Topoľčany, Košice
 1970 Krása kresby, výstavní síň Vlastivědného ústavu, Šumperk
 1971 Poličský salón, Polička

Účast na zahraničních výstavách

- 1964 Art Tchecoslovaque 1938–1946, Galerie La Boétie, Paříž, Brusel, Lutych
 1946 Mezinárodní výstava knižní grafiky, New York
 1947 Moderne Kunst der Tschechoslowakei, Kunstmuseum, Luzern
 1965 Brněnská grafika, Krakov
 1965 VIII. bienále v Sao Paulu
 1967 Československé umění, Bukurešť
 1969 Československé umění, Budapešť
 1971 Československé umění, Kuvajt

Studijní cesty

- 1947 Švýcarsko (Luzern)
 1957 NDR
 1959 Belgie

Ceny

- 1946 Čestný diplom KV KSC v Brně
- 1954 Cena osvobození města Brna
- 1958 Diplom čestného uznání KV KSC v Brně
- 1959 Krajská cena Antonína Procházky
- 1961 Čestné uznání MěstV KSC
- 1962 Vyznamenání „Za vynikající práci“
- 1965 Diplom čestného uznání KV KSC
- 1968 Čestné uznání pam. písemnictví
- 1968 Cena nakladatelství Blok v Brně
- 1968 Cena osvobození města Brna
- 1968 Jmenován zasloužilým umělcem

Zastoupen ve sbírkách

V Národní galerii v Praze a v galerii hlavního města Prahy, v Alšově jihočeské galerii na Hluboké, ve Středočeské galerii v Nelahozevsi, v Moravské galerii v Brně a v Muzeu města Brna, v Národnej galérii v Bratislavě a v ostatních galeriích v Ostravě, Olomouci, Jihlavě, v Gottwaldově a v Karlových Varech, v Horáckém muzeu v Novém Městě na Moravě a v četných soukromých sbírkách na území ČSSR i v zahraničí.

